

- 4 მამაცი გაუდგა გზას (მე-2 გვ.)
- ნორვეგიელი მუშაის სტუმრები (მე-3 გვ.)
- პელემაც ვერ უზველა (მე-4 გვ.)

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

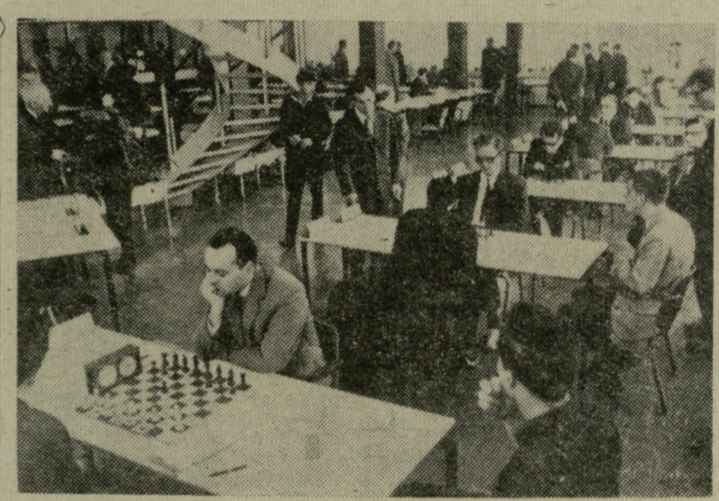
ლელო

საპარტულს სსრ სოციალ-საზოგადოებათა და ორბანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საპარტულს რესპუბლიკური საზოგადოებათა ორბანიზაციისა

Organ Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

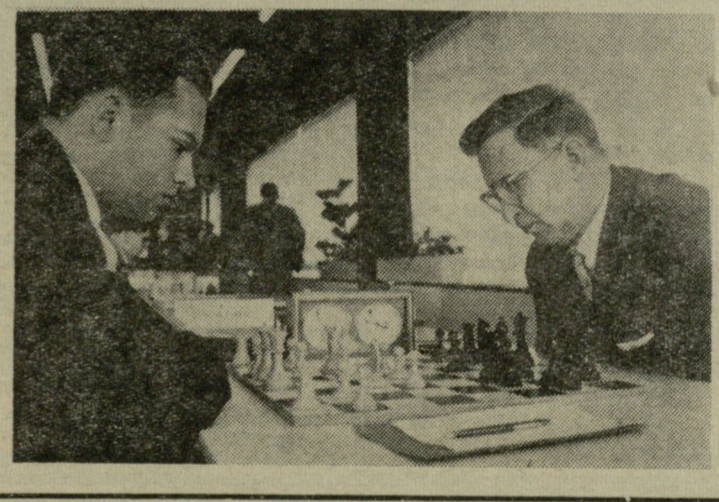
№ 110 (2473) შაბათი, 6 ივნისი, 1964 წ. ფასი 3 კაპ.

რეპორტი
გაუგონებელი
ბაზანში ძაღვსანთა ამასწინდელი შეჯიბრება საბჭოთა კავშირის ახალი რეკორდით აღინიშნა. უმრავლესი წონის სპორტსმენმა, უსტ-კამენოვსკის კომბინატის მუშა, 25 წლის ნ. სემიონოვმა აქი-ნაში აჩვენა 101 კილოგრამი და ნა-სუვარი კილოგრამით გააუმჯობესა მსოფლიო რეკორდი.

ბაზანში თავისუფლების კუ-რსის ახალი რეკორდები
ბაზანში თავისუფლების კურსის ახალი რეკორდები სიმპ-ლითა აწევია დაამყარა კუბელმა მტანვისტმა ერნესტო ვარონამ (სიმე წონა): 452,5 კგ — სამკი-ლი, 157,5 — აკიშვანი, 160 — აკ-ვიანი.

სან-ანტონიოს (ტეხასის შტა-ტი) გარეუბანში გაიმართა დიდი სიერთაშორისო შეჯიბრება თანამე-რთულე ხუთკლდეში, რომელშიც მო-სწილებდნენ 8 სახელმწიფოს სპორტსმენები. ყველა აჯობა დ. ბურმა (აშშ) — 5094 ქულა. აშშ-ს ხუთკლდეში გაიმარჯვეს გუნდურ სივლამში (15097 ქულა).

სურათებზე: ზევით — ახ-სტრადამის საზონათშორისო ტურ-ნირის საერთო ხედი; ქვევით — სმისლოვისა (მარჯვნივ) და კვინ-ნენის შეხვედრა.
ფოტო იუბა — აასი-სა.

სსრ კავშირის
თასები
გრძელდება მატჩები სსრ კავ-შირის თასზე ფეხბურთში. 4 ივნისს მეტად საინტერესო მატ-ჩი შედგა გრონოში, სადაც ერ-თმანეთს შეხვდნენ „ბ“ კლასის ადგილობრივი გუნდი „თერგი“ და სსრ კავშირის საფეხბურთო ჩემპიონატის ლიდერი — დონ-სკის „შახტიორი“.

ლიდერს ერთობ მძიმე ბრძო-ლის გადატანა დასჭირდა გამარ-ჯვების მოსაპოვებლად: „თერგი“ მინიმალური განსხვავებით და-მარცხდა — 1:2.

ლუგანსკში ერთმანეთს შეხ-ვდნენ ადგილობრივი „ზარია“ და კუბინოვსკის „კრილია სოვეტო-ვი“. გაიმარჯვეს კუბინოვსკის ფეხბურთელებმა — 2:1.

გუშინ გაიმართა კიდევ ორი შეხვედრა, რომელთა შედეგები ასეთია: „ლოკომოტივი“ (ჩე-ლიაბინსკი) — „მოლოდოვა“ (კი-შინოვი) 3:2, „კარპატი“ (ლვო-ვი) — „შინიკი“ (იაროსლავლი) 0:1.

10 ივნისს ქუთაისის „ტორპე-დო“ ატარებს მატჩს სსრ კავ-შირის თასზე ქ. სევასტოპოლში. მისი მოწინააღმდეგე იქნება ად-გილობრივ მეზღვაურთა სპორ-ტული კლუბის გუნდი, რომე-ლიც უკრაინის „ბ“ კლასის III ზონაში გამოდის.

მოსკოვი, 5 ივნისი. აქ დამთავრდა სამატჩო შეხვედრა მხატვრულ ტან-ვარჯიშში საბჭოთა კავშირის, ჩეხოსლოვაკიისა და რუსის-ს ხაერბ გუნდებს შორის. პირველ ადგილზე გამოვიდა სსრ კავშირის 1964 წლის აბსოლუტური ჩემპიონი ე. აგერკოვიჩი. მომდევნო ადგილებზე არიან აგრეთვე ჩვენი ქვეყნის წარმომადგენლები ტ. კრავჩენკო და ნ. ნაშმუტდინოვა.

საბჭოთა ტანმთავრჯიშეებმა გაიმარჯვეს გუნდურ ჩათვლაშიც.

მოსკოვი, 5 ივნისი. დღეს აქ ჩამოვიდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ფეხბურთელთა ოლიმპიური გუნდი, რომელიც 7 ივნისს გან-მეორებით მატჩში ტოკოს საგურისთვის საბჭოთა ოლიმპელებს შეხვ-დება.

დამთავრდა პირველი ეტაპი, იწყება მეორე...

ჩვენი რესპუბლიკის რაი-ონებსა და ქალაქებში მაი-ლის თვე აღინიშნა მოსწავლეთა რაიონული, საქალაქო და საოლ-ქო სპარტაკიადების ჩატარებით.

ახლა უკვე ყველგან დამთავრ-და მოსწავლეთა ასპარეზობანი და 7 ივნისს თბილისში სტარტი მიეცემა რესპუბლიკურ სპარ-ტაკიას.

ჩვენი კორესპონდენტები რა-იონებიდან და ქალაქებიდან გე-ტყობინებენ, რომ იქ მოსწავლე-ფიზკულტურელთა შეჯიბრებანი მაღალ დონეზე ჩატარდა. მაგა-ლითად, ბორჯომის რაიონულ სპარტაკიადში მონაწილეობა

წარილავის მიმოსილვა

მიიღო 11 სკოლის 800-მდე მოს-წავლემ. ჩატარდა მოსწავლეთა საოლქო ასპარეზობა ცხინვალ-ში, უკვე გამოირკვა გამარჯვე-ბული გუნდები და ახლა ნაერბი კოლექტივები გაცხოველებით ემზადებიან რესპუბლიკური სპარ-ტაკიადისთვის. წალენჯიხის მოსწავლეთა რაიონულ ფორუმ-ზე საერთო პირველი ადგილი დაიკავა წალენჯიხის საშუალო სკოლის ფიზკულტურელმა კო-

„ჯანმრთელობის“ სიტყვებიდან — საქმეზე!

ყოველგვარი მისასაღმე-ბელი და დროული (იქ-ნებ. ცოტა დაკვიანებულც?) ჩვენი საგანგებო ღელეგაციის გამგზავრება ბაქოში პროფესორ შ. შასანოვის თაოსნობის — „ჯანმრთელობის ზონების“ რაი-ონების რაობის შესასწავლად. ღელეგაციის მიერ გამოტანილი დასკვნა, რომ ჩვენში, კერ-ძოდ თბილისში, ამ დიდმნიშვნე-ლოვანი საქმისა და გამოცდილე-ბის დაუყოვნებლივ დაწერგვა საჭირო, სავსებით კანონზომიე-რია და არაერთარ მოულოდნე-ლობას არ წარმოადგენს. ბაქოს „ჯანმრთელობის ზონების“ მო-ღელეწობას კარგა ხანია მაღალი შეფასება მიეცა.

ამდენად, ჩვენი წერილის მი-ზანია მხოლოდ პრაქტიკული წინადადებების წამოყენება იმის გათვალისწინებით, რომ „ჯან-მრთელობის ზონების“ შექმნა ჩვენში აუცილებელი საქმეა.

თბილისს ბევრი სპეციფიკუ-რობა გააჩნია ბაქოსთან შედარე-ბით და ჩვენდა სასიხარულოდ ეს სპეციფიკურობანი კიდევ უფ-რო ფართო, მრავალსაღმეჭმელ პერსპექტივებს სახავს მომავალ საქმიანობაში. უპირველესად, მხედველობაში გვაქვს ბალნეო-ლოგიური კურორტი — ჯან-მრთელობის დაცვისა და მკურ-ნალობის ეს ძვირფასი კერა. ბუ-ნებრივია, თბილისის „ჯანმრთე-ლობის ზონა“ უნდა აღმოცენ-

დეს აღნიშნულ კურორტთან მჭიდრო კონტაქტში, თუ სუ-ლაც მის საფუძველზე არა.

არის კიდევ ერთი ბაზა, რომელიც დიდი დასაყრდენი გაზ-დებოდა მომავალი „ჯანმრთე-ლობის ზონისათვის“. ესაა სპორტსაზოგადოება „ჯანთო-ლის“ საწყლოსნო აუზი, რომლის სათანადო გამოუყენებლობაზე და არასრულ დატვირთვაზე იე-ვრი დაწერილა ჩვენს გაზეთებ-ში. „ჯანთალი“ საწარმოთა, ჩვენი სახელოვანი მშრომე-ლების სპორტული ბაზაა. კეთო-ლი ვინებოთ და ჩაყაყენოთ იგი მშრომელთა მასების „ჯანმრთე-ლობის დაცვის სამსახურში“.

და კიდევ, პრაქტიკულ-ორგა-ნიზაციული საკითხი: თბილისში „ჯანმრთელობის ზონის“ დაუ-ყოვნებლივ და ქმედითად და-სერგვა უშუალოდ ეხება პროფ-საბჭოს, თბილისის სპორტკო-შის, ჯანმრთელობის განყო-ფილებსა და სათანადო სამეც-ნიერო-კვლევით ინსტიტუტებს როგორც ფიზიკური კულტურის, ისე მედიცინის დარგებიდან. მა-შასადამე, სწორედ ამ დაწესე-ბულებმა უნდა მოკიდონ ხე-ლი დღევანდელი ამ მეტად აქტუალური პრობლემის მოგა-რებას.

ბ. ჩინკაძე,
პროფსაბჭოს ფიზკულტური-სა და სპორტის სექტორის გამგე.

სპორტს ყველა ასაკი ემონება

რიბა. (საქდესი). ეს იყო უჩვეულო ასპარეზობა. „დაუფავს“ ცენტრალურ სტადიონზე 400-ზე მეტი სპორტსმენი გამოდიოდა. ყვე-ლაზე ახალგაზრდა მათ შორის 10 წლისა იყო, ხოლო ყველაზე უფ-როსი კარგა ხანია გახდა 60 წლის ზღვარს.

წარმატებით გამოვიდა ბოტანიკური ბაღის კონსულტანტი, 50 წლის ზ. გაილე, 60 მეტრი ამ ხანდაზმულმა ქალმა გაირიგა 9,7 წამ-ში. მამაკაცთა შორის გაიმარჯვა 47 წლის მ. გრიგორიემა, რომელ-მაც 100-მეტრიანი დისტანცია დაფარა 13,6 წამში.

შეჯიბრების დასკვნით ფაზას წარმოადგენდა ტანმოვარჯიშეთა საჩვენებელი გამოვლენები. გაიმარჯვა რიგის ვაგონშემკეთებელი ქარ-ნის ელექტროსთან, 45 წლის ვ. ლოვუმ. სხვათა შორის, იგი თავის 6 წლის გოგონასთან — ლაინდოტასთან ერთად გამოდიოდა.

— სპორტს ყველა ასაკი ემონება! — კმაყოფილი ლიმილით ამ-ბობდნენ იმ საღამოს შეჯიბრებიდან დაბრუნებული მონაწილენი.

გ ა მ რ ა ვ ლ ე ს

დაქსიძეა ჩასარაგის ალბი, პაპვი

საციგურო სპორტის საერთაშორისო კავშირის კონგრესმა, რომელიც ლოკა-რნოში (შვეიცარია) გაიმართა, დაამ-ტყიცა მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპი-ონატების ჩატარების ადგილი საციგუ-რო სპორტში 1965 და 1966 წლების-თვის. ვაქთა ჩემპიონატები გაიმარ-თება 1965 წელს ჰეტებორგში (ევრო-პისა) — 30-31 იანვარს და ოსლოში (მსოფლიოს) — 13-14 თებერვალს, ქალთა — ფინეთის ქალაქ პიესი-ამიკში (მსოფლიოს) — 6-7 თებერ-ვალს.

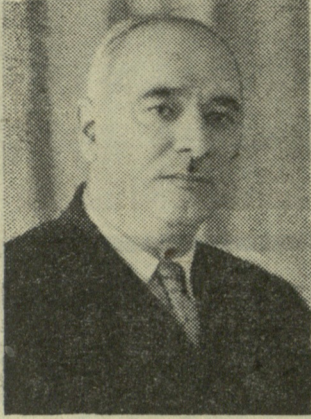
1966 წელს მსოფლიოს უძლიერეს მოციგურეებს მიიღებენ (შესამამისად) ამსტერდამი — 29-30 იანვარს, ჰეტ-ბორგი — 19-20 თებერვალს და ტრო-ნკეიმი — 5-6 თებერვალს.

მანანაშა უმბუშა...
ფოტო ბ. კაშენკისა.

დაუსრულებელი 60 წელი

საქართველოს საბრტული საზოგადოებრიობა დღეს აღნიშნავს საბრტის დამსახურებულ ოსტატის, საქართველოს ფიზიკური კულტურის დამსახურებულ მოღვაწის, რესპუბლიკის ტანვარჯიშის ფედერაციის პრეზიდიუმის თავმჯდომარის, ფიზკულტურის ინსტიტუტის ტანვარჯიშის კათედრის გამგის ნ. გ. მიფიანიანის დაბადების 60 და ფიზკულტურულ-პედაგოგიური მოღვაწეობის 40 წლის თავს.

ნ. მიფიანიანის მწვერულმა, ამჟამად საქართველოს ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ — დ. ჯავრიშვილმა ბევრი რამ გააკეთა შემდგომ ამ ასალგაზრდების აღზრდისა და საქართველოში ტანვარჯიშის განვითარებისათვის.

1921 წელს ნიკოლოზ მიფიანიანი გაიგზავნა ბათუმში „მესამე საბრტული ცენტრის“ თავმჯდომარედ და სამხედრო ნაწილის ფიზკულტურის ინსტიტუტში მუშაობდა. აქაც იგი დაუღალავად განაგრძობდა წვრთნას და გ. მერველიძის ხელმძღვანელობით სველად საბრტულ ოსტატობას.

1923 წლიდან 19 წლის ჯაბუკი თბილისის მცხოვრებია და განაგრძობს მუშაობას ფიზკულტურის ინსტიტუტში, ხოლო, როგორც საბრტისმენი, გიორგი ეგნატაშვილის მოწაფე სდება.

ამ დროისათვის ნიკოლოზ მიფიანიანი უძლიერესად ითვლებოდა რესპუბლიკაში. მისი ყოველი მოძრაობა მკაცრი სისუსტით და რთულ ილეთთა მსუბუქი, ძალდაუტანებელი შესრულებით გამოირჩეოდა. ნ. მიფიანიანი — ტანვარჯიშის სრული საფუძვლით შეიძლება ვუწოდოთ კომპოზიტორი: იგი უამრავი რთული ტანვარჯიშული ნაერთის ავტორია. ასალგაზრდა საბრტისმენი გამუდმებულ ძიებაში იყო და ეს ძიება წმინდა შემოქმედებას წარმოადგენდა.

1929 წლამდე ნ. მიფიანიანი ამერიკაში იმყოფებოდა.

კავკასიის მასშტაბით ჩატარებული ყველა ასპარეზობის ლიდერი იყო.

1924 წელს სურამში გამართული შეჯიბრების შესახებ ერთ-ერთი რესპუბლიკური გაზეთი წერდა: „შეჯიბრება მიიხიდა უამრავი მაყურებელი. ისინი გულთბილად სვდებოდნენ შეჯიბრის მონაწილეთ, მხოლოდ განსაკუთრებით, სტიქურად წარმოშობილი ოვაციებით ისინი შეხვდნენ ნ. მიფიანიანს, რომელიც მეტად რთულ ნებისმიერ ვარჯიშებს იარაღებზე ასრულებდა დიდის სისუსტით და იმეოთი ოსტატობით. მაყურებელი ითხოვდა ვარჯიშის განმეორებით შესრულებას. აღფრთოვანებულია შორის იყვნენ თვით შეჯიბრის მონაწილენი, ტანვარჯიშეები და მსაჯენი. ისინიც ყვიროდნენ: ყოჩაღ, კოკა, აი ვისგან უნდა ისწავლოთ ტანვარჯიშის ოსტატობაო.“

43 წლის მოღვაწეობის მანძილზე ნიკოლოზ მიფიანიანი ერთი წამითაც არ ჩამოშორებია ასალგაზრდობის ფიზიკურ აღზრდას. მუდამ საქმის შუაგულში ტრიალებდა, მუდამ უმწიკვლოდ ცდილობდა ასალი თაობისთვის გადაეცათ ის, რაც ათეული წლების მანძილზე საკუთარი ოფლითა და შრომით ჰქონდა შექმნილი სხვადასხვა დროს მასთან ვარჯიშობდნენ საქართველოს გამოჩენილი ტანვარჯიშეები ნ. თაყაიშვილი, გ. ბაგრატიონი, ს. ბალიაშვილი, თ. ფარაძე, ს. კვიციანი და სხვ.

ნ. მიფიანიანი პირუთენელად წერგავდა მოწაფეებში პრინციპულბას, დისციპლინას, საქმისადმი კეთილსინდისიერ დამოკიდებულბას. ის ვარემოება, რომ 1947 წელს საქართველოს ტანვარჯიშე ვაჟთა გუნდმა სსრ კავშირის ჩემპიონატში პირველი ადგილი დაიკავა, მნიშვნელოვანწილად მისი უფროსი მწვერულის — ჩვენი დღევანდელი იუმბიარის ღვაწლის წყალობით.

დიდი ამაგი მიუძღვის ნ. მიფიანიანს საზოგადოებრივი საქმიანობის სფეროშიც. 1959 წლიდან იგი საქართველოს ტანვარჯიშის ფედერაციის თავმჯდომარეა.

რაიონული საბჭოს დეპუტატი ნ. მიფიანიანი ბევრჯერ დაჯილდოვდა ფიზიკური კულტურისა და საბრტის განვითარებაში აქტიური მონაწილეობისათვის. დღეს ჩვენს ძვირფას მახვალვებელს 60 წელი შეუსრულდა, მაგრამ წლების ტვირთს არ მოუდრეკია იგი. ნიკოლოზ მიფიანიანი კვლავინდებურად სავსეა ენერგიით, შემართებით, უმრეტე სურვილით — კიდევ და კიდევ მსახუროს ფიზიკური აღზრდის მაღლიან საქმეს.

თ. სანაგლიძე, საბრტის ოსტატი.

ჩვენი დღევანდელი იუმბიარი — ნიკოლოზ გიორგის ძე მიფიანიანი დაიბადა 1904 წელს, ოლესაში, ექიმის ოჯახში. 1906 წლიდან კი იგი ქუთაისის მკვიდრია.

კლასიკური გიმნაზია და ქუთაისის კულტურულ-საგანმანათლებლო, პატრიოტული ტრადიციები ნ. მიფიანიანის, როგორც მოქალაქის, ჩამოყალიბების საძირკველი იყო. მის ფიზიკურ აღზრდაში დიდი როლი შეასრულა ექიმმა მამამ, რომელსაც კარგად ესმოდა ტანვარჯიშის მნიშვნელობა.

1917 წელს მიფიანიანის გზოში შეიქმნა ტანვარჯიშული მოედანი. აქ თავმოყრილი ასალგაზრდობა ღერძსა და ორმელზე სხვადასხვა ილეთების ათვისებას ცდილობდა. აქედან იწყება ნიკოლოზ მიფიანიანის ტანვარჯიშით გატაცება. ამავე წელს დამეგობრდნენ შემდეგში ვანთქმული საბრტისმენები — დიმიტრი მიქაბერიძე, კონსტანტინე ბაღდრიძე და სხვები, რომლებმაც ფაქტიურად შეადგინეს მომავალ ქართველ ტანვარჯიშეთა ბირთვი.

ტრადიციებს ქარს ნუ შევასვანთ

საბავთა კავშირის ხალხთა III სპარტაკიადამ, ტალინსა და მინსკში გამართულმა ამხანაგურმა შეხვედრებმა ცხადყო, რომ საქართველოს მოფარკავეები საგრძობლად აუარესებენ მანვენებლებს. დღეს მხოლოდ რამდენიმე საბრტისმენი თუ აღწევს მაღალ საბრტულ შედეგს. კოლექტივი კი, რომელიც იცავს რესპუბლიკის სახელს, მხოლოდ ერთეული საბრტისმენების კარგი მაჩვენებლებით შორს ვერ წავა.

ქართველ მოფარკავეებს არაერთგზის უსახელებიათ ჩვენი რესპუბლიკა საკავშირო და საერთაშორისო საბრტულზე. საბრტის მოყვარულთათვის ცნობილია რ. ცირეკიძის, გ. კოსტავას, ი. ოსიპოვის, ნ. ასათიანის, მ. სხვაძის, ჯ. გიორგაძის, გ. ლორთქიფანიძის, ნ. ანდრიაშვილისა და სხვათა სახელები. ფარკობა საქართველოში საბრტის ერთ-ერთი მოწინავე სახეობაა.

მაშ რით აიხსნება უთანასწო დროის წარუმატებლობანი? ჩვენი საბრტისმენებისაგან მოითხოვენ მაღალ შედეგებს საკავშირო და საერთაშორისო ასპარეზზე, მაგრამ იგივე წყებენ იმ ფაქტს, რომ დიდი გამარჯვებები საბრტული ორგანიზაციებში ხელშეწყობის გარეშე არ მოიღის.

სა სურათია ამ მხრივ ფარკობაში? საქართველოს ნაერებს წლებს განმავლობაში ვარჯიში უხდება შეუფერებელ გარემოში: ვერ იქნა დავერ გადაპირა მისთვის საგანგებო საბრტული დარბაზის გამოყოფის საკითხი. დარბაზის უქონლობა არის იმის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი, რომ მოფარკავეთა ვარჯიშის სისტემატური ხასიათი არა აქვს. არის ჩამორჩენის მეორე მიზეზიც და იგი, თამამდ შეიძლება ითქვას, არანაკლებ მნიშვნელოვანია. საქმე ენება შევრთვულთა კვალიფიკაციას და მოზარდებთან მათი მუშაობის საკითხს.

გამოცდილი მწვერულების უმრავლესობა ამოფარა დიდი საბრტისმენების სახელებს, მომავალზე კი ნაკლებად ფიქრობენ. ის მწვერულები კი, რომლებიც მოზარდებთან მუშაობენ, სათანადოდ არ არიან მომზადებულნი. თანამედროვე საბრტში დიდი მიღწევების საწინდრად სამართლიანად ითვლება საბრტისმენის კარგი ტექნიკური, ტექტიკური და ფიზიკური მომზადება. ყველაფერი ეს ერთმანეთთან უნ-

მოგახედეთ მოფარკავეებს!

და იყო შერწყმული. საფარკაო ბილიკზე ბრძოლა მიმდინარეობს რთულ, ცვალებად პირობებში. ეს კი საბრტისმენისაგან მოითხოვს მოძრაობათა სიზუსტეს, სისწრაფეს, დროულად ორიენტაციას უნარს, მოსახრებულობას და აქტიურობას. თუ ამას დაეუმატებთ შეჯიბრებათა ხანგრძობობას, ადვილი გასაგები იქნება, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს მოფარკავეისათვის ყველა შემოწამოთვლოლ ფაქტორს.

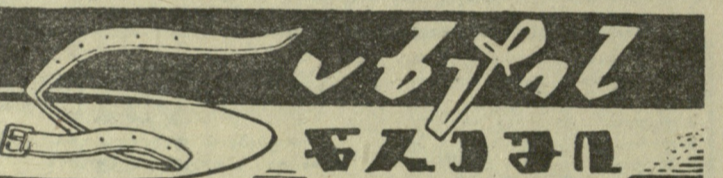
მოფარკავეებს რომ კარგად შეეასწავლოთ ტექნიკა, საჭიროა სათანადო ფიზიკური მომზადება, ხოლო ტექნიკური ილეთების შესწავლის შემდეგ ტექტიკური ჩანაფიქრის შესრულებაც ადვილია.

ფარკობაში მწვერული არ არის შემოფარგლული: იგი, ასე ვთქვათ, პირად მონაწილეობას იღებს ყოველი საბრტისმენის წევრთანში. ამიტომ მისი ყოველი პატარა შეცდომაც დიდი ზიანის მომტანია. მწვერულთა უმრავლესობა კი ამას არ ითვალისწინებს.

მათი სუსტი მუშაობა კიდევ ერთხელ დაამტკიცა ამ დღეებში გამართულმა თბილისის პირველობამ ჯაბუკა შორის. მან გამოთვლინა ჯაბუკი მოფარკავეების ტექნიკური, ტექტიკური და ფიზიკური მოუმზადებლობა. საბრტისმენებს ბილიკზე მხოლოდ ერთი — ინსტიქტი — მოგების ინსტიქტი ამოძრავებდა მაგრამ არავითარი ტექტიკური ჩანაფიქრი, არავითარი საზრიანობა არ უმაგრებს მხარს ამ თავისთავად სასარგებლო ლტოლვას გამარჯვებისაკენ.

დაბოლოს, დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას: წარუმატებლობის ძირითადი მიზეზი არის მწვერულთა შეუთანხმებელი მუშაობა, რამაც ბოლო ხანებში იჩინა თავი. საქართველოს ფარკაობის ფედერაციამ უფრადედა უნდა მიატყოს აღნიშნულ საკითხებს, რათა საბრტის ამ სახეობა, კემარტიად რაინდულმა სახეობამ, რომელმაც ამდენი რამ მოუტანა რესპუბლიკას, თანდათან არ დაკარგოს სახელოვანი ტრადიციები.

ა. გოგალია, საბრტის ოსტატი.

ერთი შეჯიბრების პროლოგი და ეპილოგი

უეჯიბრების მონაწილენი მზად იყვნენ ბრძოლისთვის. მსაჯე-ბმაც დაიკავეს თავიანთი ადგილები. შეჯიბრება კი არ იწყება. მიზეზი? წამშრომები არ არის, არც სახტარტო პისტოლეტი... გუნდების ხელმძღვანელებმა და მწვერულთა იმარჯვეს. გაჩნდა წამშრომები, პისტოლეტი. შეჯიბრება დაიწყო... მაგრამ ის-ის იყო სტარტი მიეცა პირველ გაცურვას, რომ მსაჯებმა თავში იტაცეს ხელი: წამშრომების შემოწმება და სათანადო აქტის შედგენა გამორჩათ შედეგელობიდან.

მკითხველს ნუ ჰგონია, რომ ეს ფაქტი რესპუბლიკის რომელიმე შორეულ რაიონში მოხდა, სადაც ახლანდელ ვაისხნა საცურაო აუზი და ჭერ კიდევ არა აქვთ შეჯიბრების ჩატარების გამოცდილება.

სრულიდაც არა! ეს მოხდა თბილისში, ფიზკულტურელის პარკის აუზში, იქ, სადაც სისტემატურად იმარება რესპუბლიკური, საკავშირო და საერთა-

შორისო მნიშვნელობის ღონისძიებები.

უემოაღნიშნული პროლოგი ჰქონდა თბილისის საბრტაკავეების თანხის პირველ გათამაშებას ცურვაში. მაგრამ ჭერ სადა ხართ! ეპილოგი უარესი გამოდგა.

...დიდხანს ელოდნენ შეჯიბრების დასკვნით აღლუმზე ჩამწკრივებული მონაწილეები გამარჯვებული გუნდისთვის დაწესებული თანხის გადაცემას. მაგრამ ნურას უყარავად! არც ამისთვის შეუწყუხებიათ თავი თანხის გათამაშების ორგანიზატორებს. ისინი საერთოდ არც კი გამოჩნდნენ.

საკითხავია ერთი ამბავი! ნუთუ თბილისის საბრტაკავეების ხელმძღვანელებსათვის მხოლოდ ის არის მთავარი, რომ ღონისძიებათა კალენდარში შეტანილი შეჯიბრება როგორმე ჩატარდეს. იქნებ მათ ავიწყდებათ, რომ მსგავსი უპასუხისმგებლობით გულს უტევენ ცურვის საბრტის მოყვარულებს, და აფერხებენ საბრტის ამ სახეობის განვითარებას?!

ბ. კამენსკი, საბრტის ოსტატი.

ნაყოფსაც იმკიან...

საქართველოს ხელოვნების მუშაკთა სახლთან არსებულმა საკადრავო წრემ ამას წინათ მოაწყო ტრადიციული სადამო. იგი პირველი იყო, რომელსაც არ ესწრებოდა მისი სული და გული, რესპუბლიკის სახალხო არტისტი პირე კობახიძე. სადამო გახსნა ფორმირების ცნობილმა მსახიობმა დ. ესეუბამ, რომლის წინადადებით დამწერებმა ფეხზე ადგომით პატივი სცეს პ. კობახიძის სსოვნას.

1963 წელს წრის მიერ გაწეულ მუშაობაზე მოხსენების შემდეგ მოწყობილი პირად-გუნდურ შეჯიბრებებში გამარჯვებული წრის წევრების დაჯილდოება. გუნდურ პირველობაში წარმატებისთვის ჯილდო გადაეცათ ბეჭდვითი სიტყვის კომპინატისა და სამხატვრო აკადემიის მოქალაქეებს, პირად პირველობაში კი — მ. დალაქიშვილს, მ. თავდიდშვილს, ა. ურუშაძეს, დ. ერეკლევილსა და რ. ტაყაიძეს.

საინტერესოდ ჩატარდა საკადრავო ვიქტორინა.

სადამოს 18 მონაწილე ერთდროული თამაშის სფანსში შეხვდა ოსტატობის კანდიდატს ა. იზორჩიკოვს. სფანსიორმა ორი პარტია წავაგო (დ. ესეუბანთან და ა. მულგასთან); დანარჩენებში კი გამარჯვა.

ი. თოღრია

7.000 კილომეტრი ველოსიპედავით

თბილისის უნივერსიტეტის სურნალო-სტიკის განყოფილების სტუდენტებმა გ. მანიაშვილმა და ზ. ფიფიაშვილმა გადაწყვიტეს ველოსიპედებით შემოეარათ სსრ კავშირის ევროპული ნაწილი. მათ განზრახვას შეუერთდნენ სამხატვრო აკადემიის სტუდენტები მ. ჭურდიანი და ი. კვატაშიძე, და მეგობრები შეუდგნენ მზადებას.

მეგობრებმა შეადგინეს მარშრუტი, რომლის სიგრძე 7.000 კმ-ს უდრის. უნივერსიტეტის და სამხატვრო აკადემიის საბრტული კლუბების შუამდგომლობით „ბურვესტნიკის“ რესპუბლი-

კურმა საბჭომ სტუდენტებს დიდი დახმარება აღმოუჩინა. სტუდენტებმა მიიღეს ახალი მანქანები და მანქანებზე შეუდგნენ წვრთნას.

და აი, დადგა გამგზავრების დღეც.

2 ივნისს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეზოში თავი მოიყარა გამოცდილებულთა მცირე ჯგუფმა. ოთხეული სტარტის ხაზზე გამწვრივდა. სტუდენტები დედადნენ, როცა უნივერსიტეტის ფიზალზრდისა და საბრტის კათედრის გამგემ კ. ზაუტაშვილმა წითელი ალაში გადასცა მათ. ეს ალაში მოლაშქერ - ველოსიპე-

დისტებმა სტუდენტთა IV საკავშირო თამაშების გახსნაზე უნდა ჩაიტანონ ვენდსპილოში.

გულმტბრლად გააცილეს მეგობრებმა სტუდენტისა-საბრტისმენები, რომლებმაც 120 დღეში უნდა გაიარონ 7.000 კილომეტრის მარშრუტით: თბილისი — ხარკოვი — მოსკოვი — ლენინგრადი — ტალინი — რიგა — ვილინუსი — მინსკი — კიევი — კიშინიოვი — ოდესა — თბილისი.

ველოტურისტული ლაშქრობა - მოგზაურობის „ოთხეული“ — ზ. ფიფია, გ. მანია, მ. ჭურდიანი, ი. კვატაშიძე — გზას

ვაუდგა. ველოსიპედისტებს წინ აქვთ მიძიმე და ძნელი გზა, სავსე შთაბეჭდილებებითა და გულთბილი შეხვედრებით.

სტუდენტმა საბრტისმენებმა თავიანთ ლაშქრობას „მეგობრობა“ უწოდეს და სტუდენტთა სრულიად საკავშირო IV თამაშებს მიუძღვნეს.

რ. ზელიძე, თბილისის უნივერსიტეტის ურნალო-სტიკის განყოფილების სტუდენტი.

სურათზე: კიდევ რამდენიმე წუთი და... თბილისი უკან დარჩება. ფოტო ბ. თარხნიშვილისა.

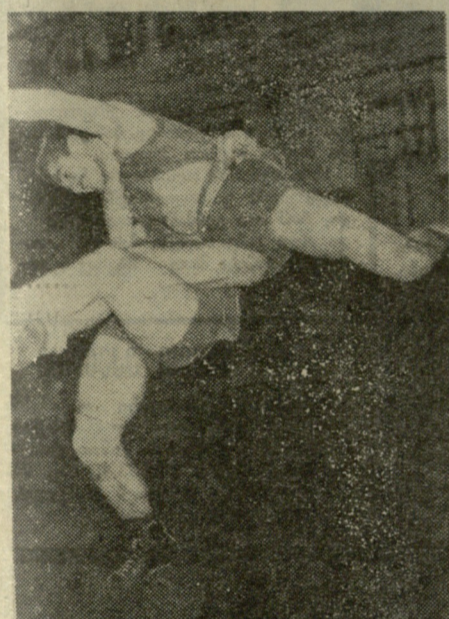

უღიგაჲობა ბრძოლა

თბილისის ჩამოინახი პართულ პიდაოგაში

იყო დრო, როცა არა თუ თბილისის, არამედ მისი ცალკეული რაიონების, თვით უზენაესი პირველადი კი მარტულ პიდაოგაში მარტულად სახალხო-სპორტულ ზიზიად იმეორდა ხოლმე. ახლა ეს ტრადიცია შორეული და სასიამოვნო მომენტების ბურჲაშია გახვეული.

ეს ბურჲის რეალობა ვერ ატყია ვერც გუშინდელ ჩვენს დედაქალაქში დამთავრებულმა პირად-გუნდურმა პირველობამ. მის გარკვეულ დარგებში მარტულად წარმოადგენდა ორიოდე სპორტსმენის დამამაყობელი ჯიდაობა, რამდენიმე ახალი სახელის გამოჩენა (მხოლოდ გამოჩენა), რამდენიმე მძაფრი, ნამდვილად ამაღლებელი მომენტი (მხოლოდ მომენტი) და, რაც ყველაზე უფრო ხელშეწყობდა, „განთავის“ ახალბედა, მაგრამ საქმოდ ძლიერი გუნდის (მწვრთნელი — შ. ზუკერმანი) დებიუტი. დებიუტი საქმოდ შთამბავნიელი ამოჩენდა: „განთავის“ უკანასკნელი წყვილის ორთაბრძოლაში ინარჩუნებდა დედაქალაქის ჩემპიონად გახლართვის შესუბს და მხოლოდ ამ ორთაბრძოლის შემდეგ გახდა იძულებული.

ბული პირველობა დაეთმო „დინამოსთვის“ (მწვრთნელი ქ. ნინიაშვილი). აღნიშნული ორთაბრძოლის შემდეგ (განთავის ლილაურსა და დინამოელ ბორჩაშვილს შორის) სამსაჯო მაგიდასთან და მის ირგვლივ ერთი დავიდარბა ატყდა. დავის სავანს წარმოადგენდა ის, იყო თუ არა რეალურად დინამოელს წმინდა მოგება, რაც არბიტრმა ქ. ნინიაშვილმა ჩათვალა. ჩვენ ჩრდილს ვერ მივაყენებთ შუამავალი მსაჯის მალაქვლივიკორიზობას, მაგრამ ერთი რამ ხმაოდ უნდა ითქვას: როცა საქმე გვაქვს ორი გუნდის და მათი წარმომადგენლების ასეთ გადაწყვეტე დაბრისპირებასთან, იქ მსაჯობაში არც ერთი მათგანის ხელი არ უნდა ერთოს!

პირად ჩათვლაში თბილისის ჩემპიონები გახდნენ: დ. დორველი (განთავის), ბ. ბავაური („ლოკო-მორტივი“), ნ. ბენინვილი („განთავის“).

ორ დღეს იყვნენ სტუმრად უნგრელი ხელბურთელები თბილისში. პირველ დღეს, როგორც ცნობილია, უნგრეთის ქალთა ნაკრებმა დამარცხა მოსკოვის „ტრული“ (11:9), ხოლო საქართველოს ვაჟთა ნაკრებმა სტუმართა გუნდი (26:24). მეორე დღეს, განმეორებით მატჩებში, ყველაფერი პირიქით მოხდა — დამარცხებულმა რევანში აიღეს: უნგრელმა ვაჟებმა ანგარიში 20:16 (12:7), ხოლო მოსკოველმა ქალებმა — 12:8 (6:4).

დო“), ს. ბორჩაშვილი, ვ. ბორჩაშვილი, ვ. იაშვილი (სამივენი — „დინამოდან“), მ. ბუხალაძე („განთავის“), ა. ფიცხელაური („დინამო“).

— აი, ახლა კი გავძლები ქიდაობით! გაატიოთ ფალავანს ეს არც თუ „არისტოკრატული“ გამოთქმა და დავადანსტროთ მთავარი: სპორტული ბრძოლისადმი სწორედ ასეთმა რაინდულმა, ფანტიკურმა სწრაფვამ გახდა ეს უბრალო გომელი გლეხიკაცი საბჭოთა კავშირის სამგზის და საქართველოს თერთმეტგზის ჩემპიონი!

ორიოდე სიტყვა მსაჯობაზე, იგი გაცილებით სჯობდა აღნიშნულს. მაგრამ მაინც შეიმჩნევა მძიმე ხარვეზები. მაგალითად: უკანასკნელისა და ბავაურის შეხვედრაში ჩვენ პირდაპირ დავიტანვეთ გაუთავებელი შიშით, რომ მეტოქეები სადმე ხალისის მიღმა გადაიჩხებდნენ. მათ საქმიან ლიბის შუაგულში სულ რამდენიმე წამი თუ დაყვეს; დანარჩენი დრო უნდებოდა „სპორტერულ“ რბენას ასპარეზს გარეთ. ეს ქართული ქიდაობის ყველაზე უფრო დამახინჯება და მსაჯის ორივე უნდა მოეხსნათ ლიბიდან და კიდევ: ვერ იქნა და ვერ ამოიფხვართ გაუთავებელი „კრებები“ სამსაჯო მაგიდასთან ამა თუ იმ გადაწყვეტილების მისაღებად მაშინ, როცა მოქიდავეებს და მათგანებს ბრძოლა წყურიათ...

შ. ვალაჲორია

სურათზე: აი, ერთი იმ რამდენიმე მძაფრი მომენტიდან, რომლებიც პირველობაზე „შეხვდა“ ჩვენს საკუთარ ფოტოკორესპონდენტს ი. იუნაევს. ქიდაობენ ა. დილაური და რ. დოუნაშვილი.

სპორტული მატჩების

ვინ ითავაჲავს საბჭოთა ნაკრებში?

სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციამ ვეროის ფეხბურთის ასოციაციის კავშირს გაუგზავნა 25 კანდიდატის სია, რომლებიც მონაწილეობას მიიღებენ ვეროის თასის გათამაშების დასკვნის ნაწილში. აი, ვინ შევიდა ამ სიაში: მექარევი — ლ. იაშინი, ი. ბაუა, რ. ურუშაძე; მცველები — გ. მუდრიკი, ვ. გლოტოვი, ა. შესტერნიკი, ა. კორნევი, ვ. შუსტიკოვი, ვ. პონომაროვი, ა. კრუტიკოვი, ვ. ანიჩინი; ნახევარმცველები — ვ. ვორონინი, ი. შიკუნოვი, ვ. მახლოვი, ა. ბიბა; თავდასხმელები — ვ. ივანოვი, ვ. პონედეგინი, გ. მუსინოვი, ე. მალაფევი, გ. გუზაროვი, ი. ჩისლენკო, თ. კობაიძე, ყ. ტუაივი, ი. სვიდოვი, ლ. ბურჩაგინი.

როგორც შეგობრების ორგანიზატორებმა გამოაცხადეს, კვლევი შეიკვლია სსრ კავშირისა და დანიის ნაკრები გუნდების ნახევარფინალური მატჩის მატჩების ადგილი: იგი გამართება 17 ივნისს ბარსელონაში. შეხვედრა დაიწყება 22 საათსა და 30 წუთზე ადგილობრივი დროით, ე. ი. 0 საათსა და 30 წუთზე მოსკოვის დროით. ორსაათნახევრით ადრე მადრიდის სტადიონზე გამოვლენ მეორე ნახევარფინალის მატჩი — უნგრეთისა და ესპანეთის ფეხბურთელები. (საკდესი).

ა. შორდანი — კუთაისის „ტორპედოს“ მწვრთნელი

ქუთაისის „ტორპედოს“ ოსტატ ფეხბურთელთა კოლექტივის ჯეგეს ახალი ხელმძღვანელი. ესაა სპორტის დამსახურებული ოსტატი, სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი ანდრო დიმიტრის ძე შორდანი. იგი დამტკიცებულია ქუთაისის „ტორპედოს“ კოლექტივის უფროსად და უფროს მწვრთნელად. გუნდის მწვრთნელები არიან სპორტის ოსტატები ა. ნორაკიძე და ჯ. რუსაძე.

ნ. ჩხატარაშვილი — გურჯაანის „ალაზნის“ მწვრთნელი

სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი ნ. ჩხატარაშვილი დანიშნა გურჯაანის „ალაზნის“ ფეხბურთელთა კოლექტივის უფროს მწვრთნელად.

ოლიმპიელთა განაცხადი

7 ივნისს მოსკოვში, როგორც ცნობილია, გაიმართება მეორე შესარჩევი შეხვედრა ფეხბურთში სსრ კავშირისა და გდრ-ის ოლიმპიურ ნაკრებ გუნდებს შორის. საბჭოთა კავშირის ფეხბურთის ფედერაციამ სავანაცხადო სიაში შეიყვანა შემდეგი მოთამაშეები: რ. ურუშაძე, ი. ბაუა, ვ. ლოსიციანი, ე. მუდრიკი, ვ. პონომაროვი, ა. შესტერნიკი, ვ. შუსტიკოვი, ვ. გლოტოვი, ა. კორნევი, ვ. ანიჩინი, ვ. მახლოვი, ა. ბიბა, ი. შიკუნოვი, ვ. სერებრიანიკოვი, ი. ბახალევიჩი, ი. სვიდოვი, ე. მალაფევი, ბ. კახაიკოვი, ლ. ბურჩაგინი, ი. კობაიძე, ვ. ლობანოვიკი.

„ბურჯაანი“ 5 ივნისი. (ტელეფონი)

დღეს აქ გაიმართა მორიგი მატჩი სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში რსფსრ-ს „ბ“ კლასის IV ზონის გუნდებს შორის. ერთმანეთს შეხვედნენ ადგილობრივი „ალაზანი“ და ბათუმის „დინამო“. მატჩმა გურჯაანელი მაცურებლის დიდი ინტერესი გამოიწვია, რადგან მათი გუნდი ძლიერსა და გამოცდილ მეტოქეს ხვდებოდა. პირველი ტაიმი ბათუმის დინამოელთა უპირატესობით აღინიშნა და მათივე სასარგებლოდ დათავრდა — 1:0. შესვენების შემდეგ ბათუმელებმა კიდევ ერთი ბურთი გაიტანეს და გაიმარჯვეს — 2:0.

„ნეუსთანიკი“ დაჲრისდა

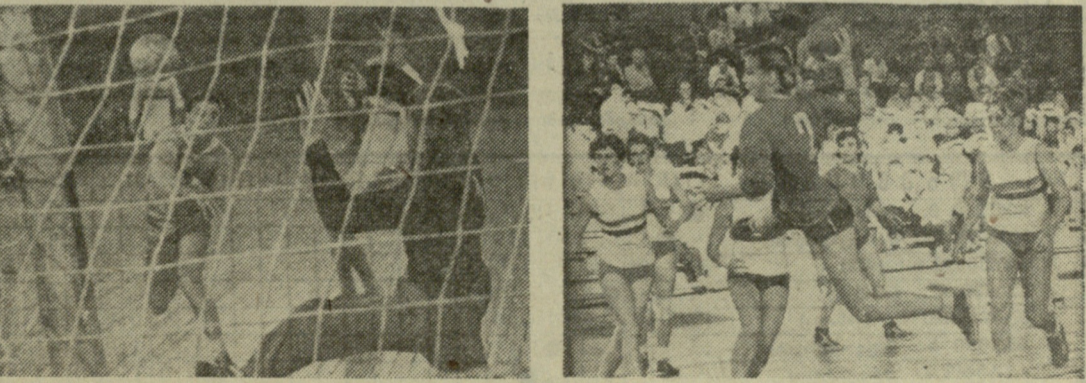
წარუმატებლად ჩაატარეს თავიანთი ბოლო მატჩი რუმინეთში ბაქოს „ნეფტანის“ ფეხბურთელებმა. ქ. პლომში მათ დამარცხება განიცადეს ადგილობრივ „პეტროლულთან“ თამაშში — 1:4 (0:1). ბაქოელთა კარში ოთხივე ბურთი გაიტანა „პეტროლულის“ ცენტრფორვარდმა დრილამ (ერთი — 11-მეტრიანი საჯარომოდან). ერთი საპასუხო გოლის ავტორი 77-ე წუთზე გახდა გოლოვიკი.

ივნისის მატჩები

მოგვეყვას ივნისის მატჩების კალენდარი ჩვენი რესპუბლიკის გუნდებისთვის, რომლებიც მონაწილეობენ სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში რსფსრ-ს „ბ“ კლასის IV ზონაში. 9. „მეტალურგი“ (რუსთავი) — „დინამო“ (სოხუმი), „დინამო“ (კობახობა) — „დინამო“ (ბათუმი). 14. „ალაზანი“ (გურჯაანი) — „ურჯაანი“ (მაიკოპი), „მეტალურგი“ (რუსთავი) — „მრომითი რეზერვები“ (მინერალური წყლები). 19. „ალაზანი“ (გურჯაანი) — „მრომითი რეზერვები“ (მინერალური წყლები), „მეტალურგი“ (რუსთავი) — „ცემენტი“ (ნოვოროსისკი), „დინამო“ (სოხუმი) — „კოლხიდა“ (ფოთი). 24. „ალაზანი“ (გურჯაანი) — „ცემენტი“ (ნოვოროსისკი), „მეტალურგი“ (რუსთავი) — „ურჯაანი“ (მაიკოპი), „დინამო“ (ბათუმი) — „დინამო“ (სოხუმი). 28. „ალაზანი“ (გურჯაანი) — „მეტალურგი“ (რუსთავი), „დინამო“ (სოხუმი) — „თერგი“ (გროზნი), „კოლხიდა“ (ფოთი) — „დინამო“ (მახაჩყალა), „დინამო“ (ბათუმი) — „დინამო“ (ბაქო).

„კოლხიდა“ ნორვეგიაში

როგორც ვიუწყებოდათ, ფოთის „კოლხიდის“ ფეხბურთელები სპორტსმენების ამხანაგური მატჩების ჩასატარებლად ნორვეგიაში გაემგზავრნენ. ესაა ჩვენი სპორტსმენების საპასუხო ვიზიტი. შარშან, შემოდგომაზე, ჩვენს ქვეყანაში სტუმრად იმყოფებოდა ნორვეგიის ზღვისპირა ქალაქ ტრონჲეიმის მუშათა გუნდი, რომელმაც რამდენიმე მატჩი ჩაატარა ლენინგრადში, ტუაფესსა და ფოთში. სტუმრებს განსაკუთრებით მოეწონათ ფოთელთა მასპინძლობა, დამახსოვრდათ აქ გულთბილად გატარებული დღეები, ამიტომ მათ თავისთან მიიყვანეს „კოლხიდის“ ფეხბურთელები. ფოთელი სპორტსმენები ამხანაგურ შეხვედრებს ჩაატარებენ სკინში, ბოდესა და ტრონჲეიმში ადგილობრივ მუშათა გუნდებთან.

მწვრთნელის თვალით

უწვრთნელის თვალით... დენჯერმე დაავირგინა გუნდის იერიში. ცერცვაძემ ამ მატჩში თანაგუნდელებთან შედარებით ყველაზე მეტი ბურთი გაიტანა (11), მაგრამ მისი თამაში მუდამ როდი იღვა სათანადო სიმაღლეზე. ამ ნიჭიერ სპორტსმენს, ერთი შეხედვით, თითქოს ყველაფერი აქვს: ბურთის გადაცემის უზღველო ტექნიკა და კარში ზუსტი დარტყმა, მაგრამ იგი ვერ კიდევ შორსაა სათანადო ფიზიკური მომზადებისგან, რამაც თავისი ცუდი ნაყოფი გამოიღო: ცერცვაძე მალე დაიღალა და მისი თამაში უფრო გასწავლა.

ანს და მასპინძლებს ფლანგებზე თავისუფალი მოქმედების საშუალებას აძლევდნენ, რასაც ეფექტურად იყენებდნენ ბურვეისტნიკელები. მასპინძლები მთელი ზონის დიკეტაში ცდილობდნენ. ასეთ ვითარებაში საჭიროა ზონის სწრაფ-გადაადგილება იმ უბანზე, საიდანაც მეტოქე შეტევას აწარმოებს. სწორედ ამის ვერ ითვალისწინებდნენ თბილისელი ხელბურთელები და ხშირად ისე იტყუებოდნენ. ლია „დერფინს“ შექმნის თვითუფლებით შეტევას უნგრელები ზუსტად და სწრაფად იყენებდნენ. მე ვიცნობ თბილისის „ბურვეესტნიკს“ (ნაკრები მთლიანად ამ გუნდის წევრებით იყო დაკომპლექტებული) მისი საკავშირო ასპარეზზე გამოსვლის პირველი დღეებიდანვე და უნდა ვთქვა, რომ თბილისელთა დაცეით ხაზი წინა წლებთან შედარებით უფრო ზუსტად „საქმიანობს“. ეს განსაკუთრებით იგრძნობოდა ბაქოში სსრ

კავშირის ჩემპიონატის 1 ტურზე (პირიქით) და ახლა ძალიან გამოვირდამ, რომ ქართველ სპორტსმენთა დაცვაში ვერ ვნახე ის მრავალფეროვნება, რომელიც მათ ბაქოში ახსიათებდათ. ეს შეცდომა იმიტომაც აისხნება, რომ უნგრელებთან მატჩების წინ თბილისელებს მომზადებისთვის მაინცდამაინც ნორმალური პირობები არ ჰქონდათ. ამ გუნდების განმეორებით მატჩში თითქმის იგივე გამოვლიდა, თუმცა ამჯერად გამარჯვების სასწორმა სტუმრების მხარეს გადაიხარა. ერთხელ კიდევ დავრწმუნდები, რომ თბილისელთა ფიზიკური მომზადება საქმიან დაბალია. ლ. ჯარჯიანი, მოსკოვის „ტრული“ ქალთა გუნდის მწვრთნელი, რსფსრ-ს დამსახურებული მწვრთნელი. სურათზე: უნგრელი და საბჭოთა ხელბურთელების მატჩების მომენტები. ფოთო მ. ზარგარიანისა

ფეხბურთის მოედანი

შეიკვამება დისკალიფიციაციის იქნას

„მოლოდენას“ და თბილისის „დინამოს“ მატჩის დროს კომისიის შემადგენელი ინციდენტი, რომელიც ადგილობრივი ფეხბურთის საზოგადოებრივობა უნდა გამოიყენოს თბილისელი ფეხბურთის მოედანის მოედნიდან გაქვეყნების შემდეგ სტადიონზე ბეჭდვა სტენდებზე გაკვეთილდენ და იგინებოდნენ. ტრიბუნებიდან ისროლეს ბოთლი. იგი თავში მოხვდა სათადარიგოთა სკაუნტმა მკვლევარმა ლეონიდასმა და დაზარადა იგი.

ეს შემთხვევა ფეხბურთის საკავშირეო ფედერაციის სპორტ-ტექნიკური კომისიის მსჯელობის საგანი გახდა.

ამასთან ერთად კომისიამ აღნიშნა, რომ კომისიის სტადიონის დირექციამ ვერ უზრუნველყო საჭირო წესრიგი მატჩისას „მოლოდენას“ — თბილისის „დინამოს“ და ხელი არ შეუწყო შეჯიბრების ნორმალურად ჩატარებას. ამასთან კომისიამ თხოვნით მიმართა ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდიუმს სხვა ქალაქში ვადეტანა კომისიის სტადიონზე გათვალისწინებული მორიგი კალენდარული მატჩი.

ამ დღეებში ფედერაციის პრეზიდიუმმა განიხილა ეს საკითხი. მოისმინეს მოლოდენის სპორტკავშირის თავმჯდომარის კ. ფალავანდოვის ახსნა-განმარტება, რომელმაც აღნიშნა, რომ ადგილობრივმა ორგანიზაციებმა სასწრაფო ზომები მიიღეს წესრიგის დამრღვევთა გამოსაღწევად და მაყურებლებთან აღმზრდელობითი მუშაობის გასაუმჯობესებლად. მოლოდენის სსრ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამინისტრომ აღმინისტრაციული სახელი დააღო მუშაობის, რომლებმაც ვერ უზრუნველყვეს წესრიგი სტადიონზე.

კ. ფალავანდოვმა აგრეთვე განაცხადა, რომ საშუალოდ მოხსნილია სტადიონის დირექტორის მოადგილე ნიკოლოზი ხოლო დირექტორს — კოვანს საყვედური გამოეცხადა.

ამ საკითხის განხილვის შემდეგ ფეხბურთის საკავშირეო ფედერაციის პრეზიდიუმმა დაადგინა: სპორტტექნიკური კომისიის გადაწყვეტილება ჩაითვალოს სწორად. მაგრამ მხედველობაში იქნას მიღებული, რომ ადგილობრივმა ორგანიზაციებმა უკვე განახორციელეს სათანადო ზომები, და რესპუბლიკური საბჭოს დაპირება. შესაძლებლად ჩაითვალოს მორიგი კალენდარული თამაშის მოწყობა კომისიის სტადიონზე. ამასთან, ადგილობრივი ორგანიზაციები გაფრთხილებულ იქნან, რომ მსგავსი შემთხვევის განმეორებისთვის კომისიის სტადიონის საფეხბურთო მიწიერი დისკალიფიციაციის იქნება.

რედაქციისაგან ჩვენი მკითხველები წინააღმდეგობა აღმავლობდნენ ხულიგნების აღმავლობებელ მოქმედებას კომისიის სტადიონზე. მაგრამ ეს არც თუ ისე აწუხებდა სტადიონის ხელმძღვანელებს, მილიციას, სახალხო რაზმელებს. ამ უკანასკნელთა ერთი ნაწილი მატჩის დროს ხშირად არაობიერ ტურ მაყურებელთა როლშიც კი

გამოდიოდა. არავის არ აწუხებდა, რომ სტადიონზე საკმაოდ ბლომად იხსნდნენ შემთვრალი მაყურებლები, რომლებიც წესით აღმინისტრაციას არ უნდა დაეშვა ტრიბუნებზე.

აქვე უნდა შევნიშნოთ, რომ კომისიის სტადიონის გარშემო შეტეხვები ბევრია ღვინის ღუჭიანი და სარდაფი.

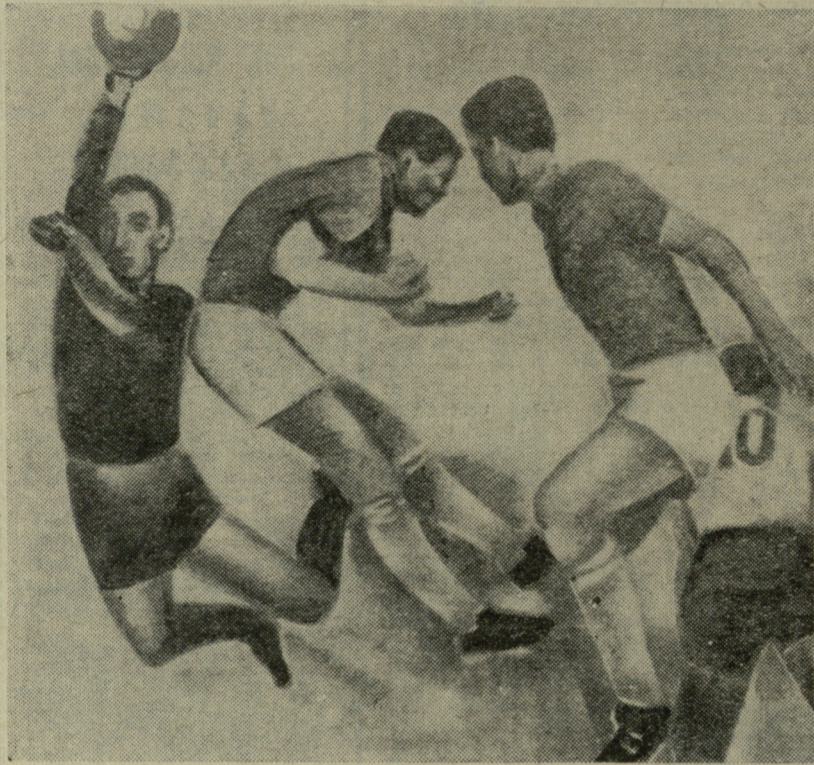
ზომ არ არის დრო, დაიხვას საკითხი ამ „საფარო წერტილის“ და კეტვაზე მატჩის დღეებში მაინც? სტადიონზე არ არის თვალსაჩინო ავტოციკლის სტენდები, სატირული პლაკატები, მაყურებელთა ქცევის წესები. სტადიონის აღმინისტრაციის ნაკლებად დაკავშირებული მილიციასთან. მაყურებლებმა არაფერი იციან წესრიგის დამრღვევთა დასჯის შესახებ. შეუძლებელია, არ ითქვას, რომ პირები, რომლებმაც „მოლოდენას“ და თბილისის „დინამოს“ მატჩის დროს ხულიგნობა ჩაიდინეს, ჯერ კიდევ არ არიან გამოაშკარავებულნი.

პოლიციის კომისიამ ჩუპინმა ჩვენს კორესპონდენტს განუცხადა, რომ გამოძიება არ დამთავრებულია, და მილიციას იმედი აქვს მიაგნოს ხულიგნებს და სამაგალითოდ დასაჯოს ისინი.

„სოცმტსპი სპორტი“, 4 ივლისი, 1964 წ.

ს პ ა ლ

მატჩ - რეპორაჟი

ხვალ მოსკოვში გაიმართება სსრ კავშირისა და გერმანიის ოლიმპიური ნაკრებების გუნდების გადამწყვეტი მატჩი.

გერმანულმა პრესამ დიდი ყურადღება დაუთმო ამ ორი ქვეყნის ფეხბურთელთა პირველ შეხვედრას და იცოცხებდა. გერმანელთა გუნდის მწვრთნელი პ. შტუდენერი „ლინკს სპორტკლუბში“ აღნიშნავს თავისი გუნდის დაცვის კარგ თამაშს, მაგრამ ამბობს, რომ თავდასხმას აკლდა პარონიულობა. იგი კმაყოფილია თამაშის შედეგით. გუნდის კაპიტანი მ. ვალტერი მოსკოვის მატჩში მოითხოვს უფრო მჭიდრო თამაშს მცველთაგან, რომელთაც არ უნდა მისცენ საბჭოთა თავდასხმელებს თავისუფალი ნიშნები საშუალება.

გაუთის მიმომხილველების აზრით, საბჭოთა მცველებმა და მეკარე ურუშაძემ სამჯერ დააღწიეს თავი მეტად მძიმე სიტუაციას. გაუთის ათასებს ფოტოს, სადაც მეკარე ურუშაძე ეუფლება ფლანგიდან სახითოდ ჩამოვლულ გურის.

ყველა მიმომხილველი კმაყოფილებას გამოთქვამს გერმანელების თამაშით და მატჩის საერთო შედეგით. სსრ კავშირის ოლიმპიური ნაკრების მწვრთნელმა ვ. სოლოვიოვმა განაცხადა, რომ იგი გერმანელთაგან მოლოდინს არსად იცავს რიკარდო ზამორა-შუმერსი და სარაგოსას „რეალი“.

დღეუბლების თანახმად, „ფე ვალენსია“ და „რეალი“ (სარაგოსა) ორჯერ უნდა შეხვედნენ ერთმანეთს: 10 ივნისს ვალენსიაში, ხოლო 24 ივნისს — სარაგოსაში.

12.8 წაით უკეთესი

რომის ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონმა მარათონულ რბენაში აბებე ბაკილამ ამას წინათ დისტანციაზე აჩვენა 2:15.03.4, რაც მის მიერ რომში ნაჩვენებ შედეგზე 12,8 წაით უკეთესია.

მსოფლიო ჩემპიონის მ ა რ ტ ს ი

სენსაციური შედეგით დამთავრდა „ოთხთა ტურნირის“ მორიგი მატჩი, რომელიც ბრაზილიაში მიმდინარეობს. სან-პაულში ერთმანეთს შეხვედნენ ძველი მეტოქეები — ბრაზილია და არგენტინა.

არგენტინის ნაკრების ხელმძღვანელმა ჯერ კიდევ გათამაშების დაწყებამდე იქადა, რომ აუცილებლად აუსრულებდა გულსიწადილს თავისი გუნდის გულშემოტყევეებს და დაამარცხებდა მსოფლიო ჩემპიონს. ეს ასეც მოხდა. მიუხედავად იმისა, რომ ბრაზილიელთა შემადგენლობაში თამაშობდნენ ნაკრების ძირითადი წევრები პელეს მეთაურობით, მათს კარში, რომელსაც უილმარო იცავდა, გატანილ იქნა 3 „მშარლი“ ბურთი.

XII ტურის უ ე მ ე ბ

საჭადრაკო სამყარო ყურადღებით ადევნებს თვალს ამსტერდამის დიდ ტურნირს, სადაც მსოფლიო ჩემპიონის სახელის კიდევ ერთ მატჩს უნდა გამოვლნდეს. „მარათონულმა“ ტურნირმა უკვე განვლო მძლე გზის ნახევარი. ეს საშუალებას გვაძლევს გავაკეთოთ ზოგიერთი დასკვნა.

შემოდასასვლელი უცხოელი დიდოსტატები შესამჩნევად გაიჭრნენ წინ. ის იმიტომ მოხდა, რომ ხელშეწყობილი იქნა მათი მატჩები. მათ დღეის ნახევრით გვერდი აუარეს უცხოელ კოლეგებს (ბ. ლარსენის გარდა) და ლიდერობისთვის ბრძოლას ახლა თავად აძლევენ ტონს.

არავისთვის საიდუმლოებას არ წარმოადგენს, რომ ტურნირის მთავარი ფაქტორები არიან საბჭოთა მოჭადრაკეები. მაგრამ მათ ჰყავთ სერიოზული კონკურენტები ამერიკელი რეშევსკის, იუგოსლაველების გლიგორიჩისა და იკოვის, დანიელი ლარსენის, უნგრელი პორტიშის სახით. ტურნირის სტატუსი

დასხედეთ სატურნირო ცხრილს. იგი მრავლისმეტყველია. — ეს როგორ თამაშობს?! იკითხავს ყველა, ვისაც კი გაგონილი აქვს, რომ ერთმა ამერიკელმა მეცნატმა ბენკოს ამსტერდამში თამაშის უფლება „უყიდა“. ბენკოს კი არც ერთი პარტია არ მოუვია!

საბაზრო ქალაქების თასის ფინალი

დასასრულს უახლოვდება საბაზრო ქალაქების თასის გათამაშება. ფინალში გავედნენ თასის მარაგად დანიშნულნი „ფე ვალენსია“ რომლის კარსაც იცავს რიკარდო ზამორა-შუმერსი და სარაგოსას „რეალი“.

საგონათმორისო ტურნირი ამსტერდამში

არც ნიჭიერ უნგრელ დიდოსტატ ბილეს გაუსწარია. სოლიდურად მიიწევს წინ ტურნირის უხუცესი მონაწილე — 53 წლის რეშევსკი.

სისლოვი — პერესი, შტენინი — ბერგერი, ლარსენი — იეკოვი, ტრიბოვი — რეშევსკი, ფოგელმანი — გლიგორიჩი, ლარგა — ევანსი, პახმანი — პორტატი, როსტოვი — პორტიშო, კეინონესი — გრანეშინი.

როგორ თამაშობენ საბჭოთა დიდოსტატები? მათთან ყაიმის მიღწევა ადვილი არ ყოფილა, განსაკუთრებით კი სპასისთან და ტალთან. სპასიკომ 2 პარტია მოიგო ზედიზედ, ტალმა კი 5,5 ქულა მოაგროვა ბოლო ექვს ტურში.

როგორია პერსპექტივები, როგორი იქნება ტურნირის მეორე ნახევარი? საბჭოთა მოჭადრაკეთათვის კიდევ უფრო სპასისუსხმებელი. ისინი, ასე ვთქვათ, ორ ცეცხლ შუა არიან მოქცეული: უნდა აჯობონ უცხოელ კოლეგებს და თანაც თვითონ მათგანმა სულ ცოტა ორი თანამემამულე უნდა ჩამოიტოვოს.

მაგრამ ამათგან რომელი ორი დარჩება უკან? ჰუმბარტად მართალია ბოტკინიკი, რომელიც ეურნალ „ოგონიოკში“ (№ 21) წერს, — „ფიდე-მ თავსატეხი მისცა საჭადრაკო სამყაროს“.

მთავარ საკითხში — თუ ვინ იქნებიან პრეტენდენტები — გადამწყვეტ როლს შეასრულებს ჩვენი მოჭადრაკეების შეხვედრები ლარსენთან, რეშევსკისთან, იეკოვთან, ლენდილთან...
თ. გიორგაძე

დღეს XIII ტურია
XIII ტურში, ერთმანეთს ხვედებიან ტალი — ბილესი, ბრონშტეინი — ლენდიელი, სპასკი — ბენკო.

№	მონაწილე	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	ქულა	
1	ბილესი ი. (უნგრეთი)	●	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0													4	
2	ლენდიელი ლ. (უნგრეთი)	1/2	●	1/2	1/2	1	0	1	0	1	1	1															8
3	რეშევსკი ს. (აშშ)	1/2	1/2	●	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1/2															8 1/2
4	ევანსი ლ. (აშშ)	1	1/2	0	●	1/2	1/2	0	1/2	1																	6
5	პრანკოვიჩი ზ. (კანადა)	1/2	0	0	1/2	●	0	0	0																		3
6	იკოვი ბ. (იუგოსლავია)	1	1	1/2	1/2	1	●	1/2	1																		8 1/2
7	როსტოვი პ. (არგენტინა)	1/2	0	0	1	1	1/2	●																			5
8	ლარსენი ბ. (დანია)	1/2	1	1/2	1/2	1		●																			9 1/2
9	პორტიშო ი. (სერბია)	1/2	0	0	0				●																		4 1/2
10	დარგა პ. (გერ)	1	0	1/2						●																	7
11	ბრონშტეინი ბ. (ბულგარეთი)	1/2	0								●																4
12	ბრონშტეინი ბ. (სსრ კავშირი)	1										●															9
13	ტალი მ. (სსრ კავშირი)												●														9
14	შტენინი ლ. (სსრ კავშირი)													●													7 1/2
15	სპასკი ბ. (სსრ კავშირი)														●												9
16	სოისლოვი ვ. (სსრ კავშირი)															●											8 1/2
17	პახმანი ლ. (ჩეხოსლოვაკია)																●										5 1/2
18	ფოგელმანი პ. (არგენტინა)																	●									2 1/2
19	გლიგორიჩი ს. (იუგოსლავია)																		●								6 1/2
20	პორტატი ი. (ისრაელი)																			●							3 1/2
21	პერესი ფ. (კუბა)																				●						2 1/2
22	ბენკო პ. (აშშ)																					●					4
23	ბრონშტეინი ბ. (ავსტრალია)																						●				1 1/2
24	პორტიშო ი. (უნგრეთი)	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2																				7